

Gazeta Grodziska i okolice

Chodaczów
Grodzisko Górne
Grodzisko Dolne
Grodzisko Nowe
Laszczyń
Opaleniska
Podlesie
Wólka Grodziska
Zmysłówka

7-8/2009(99)

ISSN 1234-5296

BIULETYN INFORMACYJNY MIESZKAŃCÓW GMINY

W numerze:

AKTUALNOŚCI

- ◆ Pierwsza umowa międzynarodowa gminy str. 3
- ◆ Święto Gminy - Dni Grodziska 2009 str. 4-5
- ◆ Gmina placem budowy str. 6
- ◆ Na „Mokrzance” przecięto wstęgę str. 7
- ◆ Sztandar ponownie połączył ludowców str. 8-9
- ◆ Kolejna edycja unijnego przedszkola str. 10
- ◆ Turystyczny rajd po gminie str. 10
- ◆ Trwa remont drogi G. Nowe-Chodaczów str. 11
- ◆ Kamień na drogi str. 11
- ◆ Bezinteresowna pomoc sąsiedzka - fakt, czy mit? str. 12
- ◆ Mieszkańcy znów ocenili urząd str. 13
- ◆ Nie daj się zwieść domokrażcy str. 14
- ◆ Zawody wędkarskie o Puchar Starosty Leżajskiego str. 15
- ◆ Nie zamykaj się w domu - ŚDS szansą na zmianę Twojego życia str. 15
- ◆ Do wzięcia był Puchar Posła str. 16

WYCHOWANIE I EDUKACJA

- ◆ Warto tam być! str. 17
- ◆ Przedszkolne projekty szansą rozwoju dla najmłodszych str. 18
- ◆ Jedziemy na wycieczkę str. 19

KULTURA

- ◆ Łowicki Pasiak dla „Grodziszczoków” str. 20-21
- ◆ Promocja rodzinnego muzykowania -
NA LUDOWĄ NUTĘ str. 21

PORADNIK

- ◆ Kłopoty ze ślimakami str. 22-23

W dniach 11-13 września w parafii Chalupki Dębniańskie odbędzie się III Regionalny Kongres Misyjny, z udziałem naszego rodaka ojca Zdzisława Grada SVD – misjonarza z Madagaskaru.

Organizatorem kongresu jest działające przy parafii w Chalupkach Dębniańskich Stowarzyszenie Missio Misericordiae.

Program kongresu:

PIĄTEK – 11.09.2009

Kościół Parafialny w Chalupkach Dębniańskich:
18.00 – Msza św. z kazaniem misyjnym,
19.00 – Prezentacja zdjęć przez misjonarzy

SOBOTA – 12.09.2009

Kościół Parafialny w Chalupkach Dębniańskich:
18.00 – Msza św. z kazaniem misyjnym,
19.00 – Projekcja filmu misyjnego

NIEDZIELA – 13.09.2009

Kościół Parafialny w Chalupkach Dębniańskich:
10.30 – Uroczysta Msza św. z kazaniem misyjnym

Dom Wiejski w Grodzisku Nowym

12.00 – Spotkanie w Domu Wiejskim w Grodzisku Nowym w trakcie którego przewidziano: wspólny posiłek, degustacja kawy z Madagaskaru, opowieści misjonarzy, aukcja charytatywna pamiątek misyjnych, śpiewy misyjne, wspólne gry i zabawy

16.00 – Koncert zespołu „Dla Ducha” z Piotrkowa Trybunalskiego

Kongres będzie wspaniałą okazją do bezpośredniego spotkania z misjonarzami na co dzień pracującymi w krajach misyjnych.

Serdecznie zapraszamy!!!

**Stowarzyszenie
Missio Misericordiae**

Gazeta Grodziska i okolic

WYDAWCA: Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym

REDAKTOR: Małgorzata Halasa

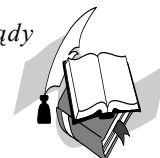
Czasopismo zarejestrowane

I Ns Rej. Pr. 11/94

Artykuły podpisane odzwierciedlają poglądy ich autorów

Numer zamknięto: lipiec-sierpień 2009r.

Nakład 2000 egzemplarzy.

Pierwsza umowa międzynarodowa gminy

Podpisaniem umowy o współpracy partnerskiej pomiędzy Ukrainką Wsią Mała Turia, a Gminą Grodzisko Dolne zakończyła się wizyta ukraińskiej delegacji na grodziskiej ziemi.

W dniach 25-27 lipca br. władze gminy podejmowały pięcioosobową delegację z miejscowości Mała Turia, powiat Dolina. Ukraińska delegacja podczas trzydniowej wizyty zwiedziła Zespół Szkół w Grodzisku Górnym, Remizę OSP „Miasto” oraz boisko ORLIK.

Nasi partnerzy zachwyceni byli stanem gminnych dróg, budynków, czystością i porządkiem domów oraz organizacją tak wielu imprez kulturalnych. Szczególne wzruszenie towarzyszyło członkom delegacji w trakcie zwiedzania Klasztoru OO. Bernardynów w Leżajsku. W programie wizyty znalazło się również Zwiedzanie Muzeum Ziemi Leżajskiej.

Pobyt gości z Ukrainy był odpowiedzią na ubiegłoroczną wizytę delegatów naszej gminy. Przypomnijmy, że w październiku ubiegłego roku delegacja złożona z przedstawicieli Powiatu Leżajskiego i Gminy Grodzisko Dolne udała się z wizytą na Ukrainę. W ramach tejże wizyty została nawiązana współpraca między stroną ukraińską, a naszą gminą. Wypracowano projekt porozumienia, który określił zakres i formę wzajemnej współpracy. Następnie Rada Gminy upoważniła wójta do zawarcia partnerskiej umowy między gminami. Uroczyste podpisanie umowy między przedstawicielem Małoturiańskiej Rady Wiejskiej – Lidią Kuzelak, a przedstawicielem Gminy Grodzisko Dolne –

Delegacja przed klasztorem OO. Bernardynów w Leżajsku

Jackiem Chmura, nastąpiło w poniedziałek 27 lipca br., podczas Sesji Rady Gminy.

Zawarte porozumienie określa zakres wzajemnej współpracy w dziedzinach takich jak gospodarka, oświata, kultura, czy ekologia. Wspólny udział w realizacji projektów, wymiana doświadczeń, wymiana młodzieży, czy uczestnictwo w seminariach i konferencjach – o kierunku rozwoju tych form współpracy będą decydować obie strony.

Umowa partnerska to kolejny po wstąpieniu przez gminę do stowarzyszenia Euroregion Karpaciki krok na drodze do sięgania po unijne środki, które dostępne są tylko na realizację wspólnych przedsięwzięć z partnerem ukraińskim.

MH

Święto Gminy - Dni Grodziska 2009

W ciągu trzech dni – od 24 do 26 lipca br. – obchodziliśmy w naszej gminie Dni Grodziska. Program tej imprezy był różnorodny i każdy mógł w nim znaleźć coś dla siebie.

Pierwszy dzień, tj. piątek, upłynął pod znakiem zmagania sprawnościowych w 6-ciu różnych konkurencjach wszystkich miłośników sportu w VIII Gminnej Parafiadzie o Puchar Wójta Gminy Grodzisko Dolne, która odbyła się na Kompleksie Sportowym „Orlik 2012”. Ze wszystkich potyczek zwycięsko wyszła parafia Chodaczów. Po niej kolejno uplasowały się parafie: Grodzisko Dolne, Wólka Grodziska i Zmysłówka.

W sobotę na stadionie LKS „Grodziszczanka” miały miejsce 2 mecze piłki nożnej: seniorów LKS „Grodziszczanka” i LKS „Błękit” Żołynia zakończone wynikiem 6:0 oraz oldbojów LKS „Grodziszczanka” i AKS „Rzeszowiak” z wynikiem 6:3. W godzinach wieczornych odbył się pokaz walki i samoobrony karate, pokaz barmański oraz koncert zespołu „Wańka Wstańka”. Sobotni wieczór zakończyła dyskoteka.

Główne atrakcje i występy zespołów przewidziane zostały na niedzielę 26 lipca. Przed południem nad Zalewem „Czyste” przeprowadzone zostały zawody wędkarskie dla dzieci i młodzieży szkolnej do lat 15 zorganizowane przez Koło Wędkarskie „Pstrąg”, w których uczestniczyło 21 osób. Jednak dziwnym, czy też złośliwym zrzędzeniem losu ryby tym razem nie dały się nikomu złowić. Ale to przecież nic strasznego, bo liczą się przede wszystkim chęci. Pomimo tego „drobnego” niepowodzenia wszyscy uczestnicy zawodów otrzymali poczęstunek w postaci słodyczy i kiełbasek z grilla oraz nagrody niespodzianki na pocieszenie i zachętę. W godzinach popołudniowych rozpoczął się Sportowo-Rekreacyjny Turniej Sołectw Gminy Grodzisko Dolne o Puchar Wójta Gminy. Reprezentanci poszczególnych sołectw wraz z sołtysami brali udział w 7-miu konkurencjach indywidualnych lub zespołowych, takich jak: przejazd rowem, rzuty piłką lekarską, przejazd taczka, rzuty piłeczkami, strzały na bramkę, marsz na płozach i rzut kółkami ringo do kosza.

W klasyfikacji końcowej I miejsce przypadło sołectwu Grodzisko „Miasteczko”, II - Wólce Grodziskiej, III - Grodzisku Nowemu, IV - Grodzisku Dolnemu, V - Zmysłówce, VI - Chodaczowowi, VII - Laszczynom, VIII - Grodzisku Górnemu.

Z kolei na estradzie wystąpiła grupa aktorska ze Studia Teatralno-Muzycznego „Fama” z Krakowa,

która zaprezentowała program rozrywkowy zatytułowany „Kosmiczna podróż” o przygodach Ufoludka Tutka, mieszkańca krainy Cyberlandii. „Kosmiczna podróż” to pełna humoru estradowa impreza dla dzieci, w której główną rolę wiodą muzyka, taniec, konkursy, gry i zabawy sportowe. Wiele frajdy i zabawy zaznały dzieci również w trakcie pokazu magii w wykonaniu iluzjonisty i koncertu zespołu szantowego „Klang”.

Żywiolowe, skoczne rytmy, stylizowane na melodie rodem z pogranicza narodów i kultur popłynęły ze sceny kiedy pojawił się na niej zespół wokalnie-instrumentalny „Karczmarze”. Tworzą go 3-ej studenci rzeszowskich szkół wyższych, którzy z wielokulturowej mozaiki Podkarpacia stworzyli swój własny styl artystyczny. W ich repertuarze znajdują się utwory zaczerpnięte z różnych kultur. Bazują głównie na muzyce ukraińskiej, obok której współgrają elementy muzyki góralskiej, słowiańskiej i klezmerskiej oraz polska muzyka tradycyjna, biesiadna i ludowa. Jak się sami o tym przekonaliśmy, muzyka ta przemawia do wyobraźni słuchaczy i zaskarbia sobie ich sympatię.

Kolejny wykonawca to Zespół „Koniec Świata”, który przyjechał do Grodziska aż z Katowic. W wykonaniu tego zespołu można było posłuchać muzyki w rodzaju rock and rolla, punk rocka i ski. Ostatnim punktem bloku koncertowego był występ zespołu „Impuls”. Zespół ten gra muzykę disco polo i muzykę taneczną zgodnie z maksymą „dla każdego coś miłego” i występuje z powodzeniem na każdej scenie, tak na weselu, studniówce, bankiecie, dożynkach, jak i na wielkiej scenie przed wielotysięczną publicznością. Muzyka ta poprzez swoją popularność i brzmienie dociera nie tylko do wielbicieli gatunku, ale również zwykłych ludzi spragnionych po prostu dobrej zabawy. Adekwatnym tego przykładem był niedzielny koncert tego zespołu na grodziskiej scenie.

O godzinie 22-giej ciemnogrnatowe niebo nad płytą stadionu rozbłysło różnobarwną serią świetlnych fajerwerków. Te wspaniałe kaskady barwnych świateł, zainspirowane nastrojową muzyką, rozświetlały sklepienie nieba przez 15 minut dzięki firmie „Goldregen” z Częstochowy.

Finałem tej największej letniej imprezy w Grodzisku, była jak zwykle zabawa ogrodowa dla mieszkańców gminy i wszystkich chętnych, którzy bawili się do późna w nocy.

Małgorzata Burda-Król

Siatkarski pojedynek na ORLIKU

Łapanie piłeczki na tzw. jaskółkę

Liczył się dobry zamach

Bywało i tak, że co niektórzy wypadali z taczki

Piłka, bramka...goal!

W chodzie podstawą była dobra koordynacja

Gmina placem budowy

Budowa wielofunkcyjnego budynku Szkoły Podstawowej w Wólce Grodzkiej, uruchomienie Środowiskowego Domu Samopomocy w Laszczynach oraz modernizacja płyty stadionu i szatni sportowej w Grodzisku Górnym, to kolejne zadania inwestycyjne, jakimi w ostatnim czasie żyją mieszkańcy gminy.

I choć wakacje trwają na dobre, są w gminie miejsca, gdzie praca wre. Realizacja inwestycji jest szczególnie intensywna w przypadku Wólki i Laszczyn, gdzie z dnia na dzień zauważyć można przebieg postępujących prac.

Niewątpliwie jednym z priorytetowych zadań jakie w tym roku prowadzi gmina, jest budowa szkoły w Wólce Grodzkiej. Prace budowlane trwają od listopada ubiegłego roku. Od momentu przekazania działki pod budowę wykonawca poczynił szereg prac. Zakończono już roboty fundamentowe, a w chwili obecnej prowadzone są prace mурowe parteru.

Równie ważnym zadaniem inwestycyjnym, jest budowa Placówki Dziennego Pobytu dla Dorosłych Osób Niepełnosprawnych w Laszczynach. Rozbrano już część istniejącego budynku remizy OSP, który zaadaptowany zostanie na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy. Z pomocy ośrodka będą mogły korzystać niepełnosprawne osoby, wymagające pomocy i rehabilitacji. Budynek ma być dostosowany do potrzeb osób z upośledzeniem umysłowym i zaburzeniami psychicznymi. Przewidywany koszt przysposobienia i rozbudowy pomieszczeń na potrzeby tworzonej placówki wy-

nosi 800 tys. zł. Końcem sierpnia ruszą też prace związane z renowacją płyty stadionu w Grodzisku Górnym. Obecnie wykonywane są prace wewnątrz i na zewnątrz budynku szatni sportowej. Po 15 sierpnia ruszą prace renowacyjne na murawie płyty. Wykonane zostanie odwodnienie. Boisko zostanie odchwaszczone, przeorane i wyrównane. Posiany będzie nowy trawnik, a wokół stadionu stanie ogrodzenie. W drugim etapie planowane jest wykonanie oświetlenia i co ważniejsze parkingu i trybun. Realizacja tych prac zależeć będzie od terminu pozyskania kolejnych środków finansowych.

MH

Z budynku remizy na Laszczynach pozostały same ściany

Plac budowy w Wólce Grodzkiej

Na "Mokrzance" przecięto wstęgę

Wicewojewoda Podkarpacki Małgorzata Chomycz i Poseł na sejm RP Zbigniew Rynasiewicz uczestniczyli w poniedziałek 27 lipca br. w uroczystym przekazaniu do użytku zadania pn. „Remont drogi gminnej „Mokrzanka” wraz z drogą łącznikową k/Rydzika do drogi powiatowej nr 1259 w Grodzisku Dolnym”. To pierwsza w gminie Grodzisko Dolne tzw. „schetynówka”.

Drogę przez „Mokrzankę” wybudowano w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011. Wartość inwestycji wyniosła 670 tys. zł. Połowę kosztów stanowiły środki z pozyskanej dotacji.

„Mokrzanka” początkowo była drogą gruntowo-utwardzoną. W miarę upływu czasu ruch na „Mokrzance” znacznie się nasilił. Wozy konne zastąpiono ciągnikami i samochodami o większych gabarytach, co spowodowało, że stan techniczny uległ pogorszeniu. Co więcej, droga była bardzo często eksploatowana. Bezpośrednio przy „Mokrzance” znajdowały się dwa młyny gospodarcze (istnieją po dzień dzisiejszy) oraz punkt skupu owoców i warzyw Zakładu Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortino” z Leżajska, w którym rolnicy oddawali swoje plony. Nasilony ruch pojazdów spowodował pogorszenie stanu nawierzchni. Następstwem tego stanu rzeczy była dokonana w roku 1995 przebudowa drogi na tłuczniowo-smołową. Po kilku latach stan techniczny ponownie oceniono jako niezadowalający. Konieczny był remont.

Gość honorowy Wicewojewoda Podkarpacki - Małgorzata Chomycz

Oficjalne przecięcie wstęgi nastąpiło obok remizy OSP w Grodzisku Dolnym „Miasteczku”. W uroczystości przekazania drogi uczestniczyli również Starosta i Wicestarosta Leżajski oraz sołtysi sołectw Grodzisko Dolne i Grodzisko „Miasto”.

Nie tak dawno „Orlik”, teraz „schetynówka” to kolejne przykłady inwestycji zrealizowanych w ramach rządowych programów. *Cieszymy się, że doczekaliśmy się otwarcia „Mokrzanki”. Mam nadzieję, że coraz częściej będziemy się spotykać w tak miłych okolicznościach. Składam serdeczne podziękowania panu posłowi Zbigniewowi Rynasiewiczowi i pani Małgorzacie Chomycz, Wicewojewodzie Podkarpackiemu, za wspieranie działań inwestycyjnych gminy - podkreślał podczas otwarcia wójt - Jacek Chmura.*

Sztandar ponownie połączył ludowców

Sympatycy ruchu ludowego spotkali się w niedzielę 28 czerwca br. w miejscowości Wólka Grodziska, na obchodach Powiatowego Święta Ludowego. Uroczystości zainaugurowała eucharystia w trakcie której poświęcono i przekazano mieszkańcom Wólki Grodziskiej odrestaurowany, przedwojenny sztandar PSL-u.

Historia ruchu ludowego w Polsce ma ponad stuletnią tradycję. Jest ona szczególnie ważna dla działaczy ruchu, którzy od dawien dawna dbali o dobro kraju. Zorganizowane grupy ludowców i miłośników Stronnictwa Ludowego łączyły się urządzając liczne wiece i zjazdy. Wspólny cel przyświecał działaczom ruchu – szerzenie oświaty i kultury oraz dbanie o sprawy rolnictwa i integracji wsi. Na Rzeszowszczyźnie takim miejscem, w którym aktywnie działali ludowcy, była ziemia grodziska. Wydała ona wielu działaczy chłopskich, o których pisze historia.

Według wspomnień opisanych wówczas w kronikach, w naszej gminie czynnie działały koła ludowców. Posiadali nawet swój sztandar, który w 1933 roku wykonała mieszkanka Wólki Grodziskiej Stefania Wróbel. Na jednej stronie sztandaru znajdował się symbol ruchu chłopskiego, a na drugiej obraz Matki Boskiej Częstochowskiej. Działacze ruchu niejednokrotnie jeździli z nim na okolicznościowe spotkania i zjazdy. Niestety w latach 60-tych został zabrany z Wólki Grodziskiej i ślad po nim zaginął. Przez długie lata trwało

poszukiwanie sztandaru. Władze Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego podjęły wszelkie działania zmierzające do jego odnalezienia - niestety bezskuteczne. Jak okazało się później sztandar przez długie lata przechowywany był w Muzeum w Rzeszowie, a dzięki usilnym staraniom miejscowych i okolicznych działaczy PSL-u, m.in. wicestarosty leżajskiego, pana Józefa Majkuta, sztandar powrócił do swej macierzy, na grodziską ziemię.

Odzyskanie sztandaru było wspaniałą okazją do spotkania. W Powiatowych obchodach Święta Ludowego uczestniczyli znamienici goście, m.in.: Zbigniew Rynasiewicz - poseł na sejm RP, Józef Majkut – wicestarosta leżajski, Lesław Błądek – prezes Zarządu Powiatowego PSL w Leżajsku, Jacek Chmura - Wójt Gminy Grodzisko Dolne, Robert Gnatek – Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, Tadeusz Halesiak – Wójt Gminy Kuryłówka, Andrzej Benedyk – Wójt Gminy Żołynia wraz z poczem sztandarowym, Marek Leszczak – prezes zarządu miejsko-gminnego PSL w Leżajsku wraz z poczem sztandarowym, oraz liczni sympatycy PSL-u. W trakcie spotkania pan Lesław Błądek wygłosił referat okolicznościowy dotyczący historii święta ludowego. Wspomniano też o grodziskich tradycjach związanych z ruchem ludowym, o miejscowych działaczach, jak również o sukcesach i osiągnięciach partii.

Spotkanie ludowców uświetnił koncert Orkiestry Dętej z Grodziska Dolnego oraz występy

zespołu „Leszczyńka” z Wólki Grodzkiej.

Powiatowe obchody Święta Ludowców zbiegły się z miejscową uroczystością. Tego dnia swoje święto obchodził także proboszcz parafii Wólka Grodziska ks. Stanisław Kulikowski. Z okazji Jubileuszu 25-lecia kapłaństwa otrzymał liczne życzenia i podziękowania za dotychczasową posługę kapłańską. W imieniu mieszkańców kwiaty i życzenia jubilatowi przekazał sołtys Wólki i miejscowe władze. Wdzięczny Bogu za dar 25 lat kapłaństwa ks. Stanisław na swoim obrazku napisał: *Dziękuję Tobie Panie... Dziękuję za powołanie*”.

MH

Przemarsz pod grzybek

Odzyskany przez Wólkę sztandar

Honorowi goście

Życzenia z okazji jubileuszu

... i mieszkańcy Wólki Grodzkiej

Kolejna edycja unijnego przedszkola

„W stronę dziecka” to tytuł kolejnego projektu, który w sierpniu 2009r. rozpoczęło realizować Przedszkole Samorządowe w Zespole Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym, którego organem prowadzącym jest Gmina Grodzisko Dolne. Przedsięwzięcie realizowane jest w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

W odpowiedzi na Konkurs ogłoszony przez Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie, w marcu bieżącego roku został złożony wniosek, który uzyskał akceptację Komisji Oceniającej.

Celem projektu jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i upowszechnienie edukacji przedszkolnej wśród najmłodszych mieszkańców naszej wsi. Całkowita wartość projektu to 520 338,97 zł w tym dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego wynosi 495 970,95 zł. Pozostała kwota to wkład własny niefinansowy. Projekt realizowany będzie przez trzy kolejne lata funkcjonowania przedszkola. Wsparciem objętych zostanie każdego roku 25 dzieci w wieku 3–5 lat. Dzięki pozyskanym środkom czas pobytu dzieci młodszych w przedszkolu wydłuży się o pięć godzin i dostosowany będzie do potrzeb rodziców, szczególnie tych dojeżdżających do pracy. Maluchy będą miały zapewnioną fachową opiekę i pełne

wyżywienie. Za pozyskane pieniądze zostaną zakupione zabawki, nowe meble, sprzęt do sali przedszkolnej i na plac zabaw oraz niezbędne pomoce dydaktyczne do poszczególnych zajęć. Zatrudniony zostanie dodatkowy personel tj. nauczyciel wychowania przedszkolnego, języka angielskiego, rytmiki i pomoc nauczyciela. Ponadto dzieci zostaną objęte terapią logopedyczną. Wzbogacona zostanie oferta zajęć w placówce o język angielski, rytmikę, a każde dziecko będzie miało możliwość wyjazdów do kina, Teatru „Maska”, Centrum zabaw „Fantazja” oraz na jednodniowe wycieczki np. do ZOO w Zamościu. Podejmowane działania pozytywnie wpłyną na rozwój umysłowy i fizyczny dzieci, lepiej przygotowują do podjęcia w przyszłości nauki w szkole oraz zwiększą ich szanse na odnoszenie sukcesów w dalszej edukacji.

W związku z realizowanym projektem Dyrekcja Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym w lipcu przeprowadziła nabór dzieci w wieku 3-5 lat do przedszkola. Lista dzieci zakwalifikowanych przez Komisję Rekrutacyjną, zostanie zamieszczona 24 sierpnia na stronie internetowej szkoły www.zsgd.edupage.org oraz dostępna będzie w sekretariacie szkoły.

H. Gdańska

Turystyczny rajd po gminie

O tym, iż teren Gminy Grodzisko Dolne należy do atrakcyjnych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym nie trzeba nikogo przekonywać. Jedną z okazji do podziwiania tutejszych urokliwych krajobrazów jest znajdujący się na terenie gminy szlak rowerowy.

Okres wakacyjny doskonale nadaje się na aktywne spędzanie czasu. Jednym ze sposobów jest organizowanie wycieczek rowerowych. Gmina Grodzisko Dolne zapewnia wszystkim miłośnikom rowerów ciekawy i bezpieczny szlak rowerowy. Niebieski stopień trudności szlaku, sprzyja przejazdów zarówno samemu, jak i w gronie przyjaciół lub rodziny. Dobrze oznakowana trasa prowadzi przez najciekawsze i najpiękniejsze tereny gminy. Szczegółowy ich opis, wraz ze zdjęciami zawiera mapa trasy, z której można skorzystać planując wypad na rowery. Podczas wycieczki turysta ma szansę podziwiać piękną przyrodę Zmysłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z „Rezerwatem Zmysłówka” oraz dużą zmienność krajobrazu. Urokliwe wzgórza, wydmy i pola two-

rzą malowniczą mozaikę. Na trasie szlaku spotkamy również polodowcowe ukształtowanie terenu – oczka wodne m.in. Zalew „Czyste” oraz liczne symbole i znaki upamiętniające wydarzenia z okresu II wojny światowej. Oprócz doznań estetycznych uczestnicy takich wycieczek mogą zapoznać się z ciekawą i bogatą historią miejsc i obiektów znajdujących się na szlaku. Miejsca te są symbolem wielokulturowości i świadczą o interesującej przeszłości Grodziska.

Mapa trasy dostępna jest w Gminnym Ośrodku Kultury i Urzędzie Gminy.

NA

Trwa remont drogi G. Nowe- Chodaczów

Stan gminnej infrastruktury z roku na rok poprawia się. Realizacja inwestycji drogowych ma duże znaczenie przede wszystkim dla bezpieczeństwa i komfortu tych wszystkich, którzy z dróg korzystają. Oczywiście potrzeby są zdecydowanie większe niż środki na ich realizację, ale gdy tylko pojawia się zielone światelko umożliwiające sięgnięcie po środki unijne, samorządy z miejsca z nich korzystają.

Tak też było w przypadku realizacji zadania pn „Przebudowa ciągu dróg powiatowych nr 1270R Żołyń-Grodzisko Dolne, 1273R Grodzisko Nowe-Chodaczów, 1274R Zawisłocze Trynieckie-Chodaczów i 1570R Tryńcza-Ubieszyn”. Dzięki porozumieniu między powiatami leżajskim i przeworskim oraz gminami Grodzisko Dolne i Tryńcza, możliwa stała się realizacja największej w historii powiatu leżajskiego inwestycji drogowej. 17 lipca br. Starostwo podpisało umowę na przebudowę ciągu dróg powiatowych. Wykonawcą jest Jarosławskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych S.A.

Zakres rzeczowy projektu obejmuje przebudowę 16,77 km odcinków dróg, w tym z terenu powiatu leżajskiego 11,5 km. Całkowita wartość zadania realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 to 12 965 890,33 zł.

W ramach projektu na terenie Gminy Grodzisko Dolne zmodernizowane zostaną dwie drogi powiatowe: Żołyń-Grodzisko Dolne i Grodzisko Nowe-

Droga G. Nowe-Chodaczów

Chodaczów. Nowej jezdni w pierwszej kolejności doczekają się mieszkańcy Chodaczowa. Prowadzone są już prace przygotowawcze związane z realizacją zadania. Na trzykilometrowym odcinku drogi rozpoczęto poszerzanie poboczy. Położona zostanie nowa nawierzchnia. Zakres prac obejmuje także remont mostu w Chodaczowie. Wartość robót wyniesie 1 850 913,33 zł.

Kolejną zrealizowaną w tym roku inwestycją będzie przebudowa mostu na tzw. Orendzie w Grodzisku Dolnym. Koszt nowego mostu to około 732 tys. zł. Zakończenie całego odcinka drogi nastąpi w roku przyszłym.

Gmina Grodzisko Dolne finansuje modernizację tych dróg kwotą około 1 370 tys. zł, co stanowi ok. 15% kosztów całkowitych.

MH

Kamień na drogi

Prawie 87 tys. zł wydała w lipcu gmina na bieżące remonty dróg gminnych. Zakupiony w drodze przetargu kamień przeznaczono na poprawę nawierzchni dróg lokalnych. Wybrano te odcinki dróg, które powinny być naprawione w pierwszej kolejności.

Akcja kamień jest efektem prac Rady Gminy, która w porozumieniu z sołtysami i mieszkańcami sołectw zaproponowała korzystne dla obu stron rozwiązanie. Celem obniżenia kosztów i nawieźienia jak największej ilości odcinków dróg mieszkańcy zaproponowali iż sami podejmą się jego rozłożenia. *Dzięki temu zapłaciliśmy za sam kamień i jego dowóz w wyznaczone miejsca, a zaoszczędzone w ten sposób pieniądze będą przeznaczone na dodatkowy zakup kruszywa* - podkreśla wójt gminy - Jacek Chmura.

W sumie przywieziono tysiąc ton kamienia. Zakupiony kamień pochodził z kamieniołomów świętokrzyskich.

MH

Bezinteresowna pomoc sąsiedzka - fakt, czy mit?

Pomagać ludziom można w różny sposób. Wsparcie materialne, finansowe, bezpośrednia opieka, czasami rozmowa, czy wsparcie „mentalne”.

Bezinteresowne pomaganie potrzebującym, starszym, chorym, niepełnosprawnym, ogólnie – wszystkim tym, którzy tej pomocy potrzebują, bo bez niej nie są w stanie normalnie funkcjonować – jest dobre i potrzebne. Kwestia ta jest bezsporna i niepodległa żadnej dyskusji. Na dodatek jeżeli nasza bezinteresowna pomoc wymaga poświęcenia i wyrzeczeń to jest to już rzecz szlachetna i godna podziwu. Postawa taka zasługuje na uznanie.

O tym, że na terenie naszej gminy bezinteresowna sąsiedzka pomoc istnieje dowodzi postawa sąsiadów pana Stanisława Moszkowicza z Grodziska Dolnego. Pan Staszek jest osobą niepełnosprawną. W 1996 roku doznał wylewu, później zmarła mu matka, został sam. Utrzymuje się z renty inwalidzkiej. Jak sam wyznaje – *Gdyby nie pomoc moich sąsiadów z pewnością nie dałbym sobie rady. Mogę na lich liczyć o każdej porze dnia i nocy, za co bardzo dziękuję* – dodaje. Sąsiedzi pana Stanisława pomagają jak mogą. I nie jest to tylko sięgnięcie do portfela i wyłożenie pewnej kwoty pieniędzy. Kiedy trzeba robią zakupy, wożą do lekarza. *Pomagamy w najpilniejszych rzeczach. Czasami wystarczy zwykła rozmowa i podtrzymanie na duchu. Bywa też, że trzeba się zająć poważnymi sprawami* – mówi jeden z sąsiadów. Pan Staszek mieszka w starym, drewnianym domu. Sąsiedzi wymienili mu okna, pomalowali ściany w pokoju i podłączyli prąd. Na bieżąco koszą też trawnik i dbają o porządek wokół domu. Nie widzą w tym nic nadzwyczajnego. Zgodnie twierdzą, że człowiekowi w po-

Nowe okna w domu panu Staszewi wymienili sąsiedzi

trzebnie, pomagać trzeba zawsze, bez względu na wszystko, a sąsiadowi zwłaszcza.

Osób wymagających pomocy na terenie gminy jest dużo. Wielu jest też ludzi bezinteresownie tą pomoc świadczących. *Ich postawa jest godna podkreślenia i zasługuje na szczególne podziękowanie* – podkreśla kierownik GOPS w Grodzisku Dolnym, Andrzej Wikiera. *Robią to z potrzeby serca i z reguły nie chcą rozgłosu.*

Osoba pana Stanisława to nie jedyny przykład świadczący o niesieniu sąsiedzkiej pomocy. O analogicznych przypadkach można by mówić w odniesieniu do każdej miejscowości naszej gminy. Wypada nam jedynie przyklasnąć i życzyć by takich osób było coraz więcej.

MH

LIST PREZYDENT MIASTA STOLECZNEGO WARSZAWY

1 sierpnia 1944 roku jest jedną z najważniejszych dat w historii Polski. Wybuch Powstania Warszawskiego był wyrazem dążenia do odzyskania wolności całego Narodu udręczonego pięcioletnią okupacją hitlerowską.

Wspominając Sierpień 1944 roku pamiętamy nie tylko o tych, którzy polegli z bronią w rękę ale też o cywilnych ofiarach terroru i tragedii mieszkańców Warszawy wypędzonych z miasta, które zostało skazane na fizyczną zagładę i metodycznie zniszczone.

Około 400 tysięcy warszawiaków, pozbawionych dobytku i wypędzonych ze swojego miasta po upadku Powstania, przeżyło dzięki pomocy i życzliwości ze strony mieszkańców Polski, którzy przyjęli ich pod swój dach. Za to wszystko, za tę jedyną w swoim rodzaju pomoc, której miarą może być jedynie ogromna wdzięczność, w imieniu mieszkańców Warszawy pragnę serdecznie podziękować mieszkańcom gminy Grodzisko Dolne.

Pragniemy, aby tegoroczna rocznica Powstania Warszawskiego stała się okazją do podjęcia próby dotarcia do nieznanych informacji o losach warszawskich uchodźców. Pragniemy udokumentować i ochronić przed zapomnieniem świadectwo ducha i ofiarności polskiego społeczeństwa. Dlatego zwracam się z prośbą o przekazanie nam informacji o nieznanym bądź zapomnianym wkładzie i zasługach mieszkańców gminy Grodzisko Dolne - o wszelkich formach pomocy udzielanej uchodźcom z Warszawy. Zależy nam na tym, aby te świadectwa utrwalić i zachować w pamięci dla przyszłych pokoleń.

Zachęcamy mieszkańców gminy do przekazywania do redakcji „Gazety Grodziskiej” wszelkich informacji o formach i przejawach pomocy udzielanej przez Grodziszczan warszawskim uchodźcom.

Mieszkańcy znów ocenili urząd

Już po raz drugi w naszym Urzędzie Gminy przeprowadzono badanie ankietowe dotyczące jakości świadczonych usług.

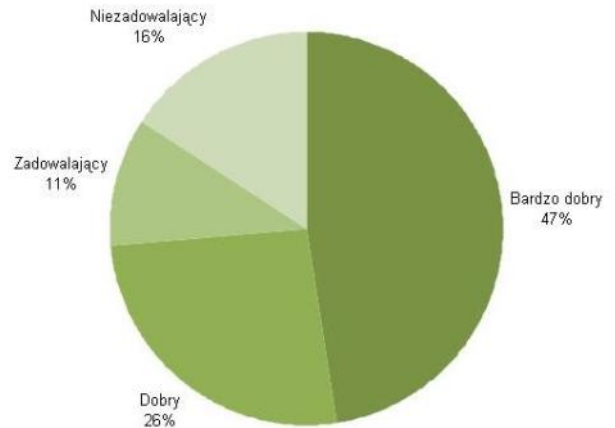
Za pośrednictwem formularza pytano klientów urzędu m. in. o ocenę fachowości i uprzejmości pracowników a także dostępności informacji o sposobie załatwiania spraw. Ankiety zbierane były przez okres miesiąca – od połowy maja do połowy czerwca. Formularze ankiet były dostępne zarówno w Urzędzie jak i na stronie internetowej www.grodziskodolne.pl. Z analizy zebranych ankiet wynika, że w przeważającej większości klienci zdecydowanie dobrze oceniają pracę urzędu, choć nie brak też głosów krytycznych, szczególnie ze strony internautów. Porównując podobne pytania z ankiety zeszłorocznej widać wzrost odsetka pozytywnych ocen.

Dosyć wysoko oceniono podejście pracowników do klientów jak i fachowość pracowników. W obu przypadkach oceny bardzo dobre i dobre stanowiły 73% wszystkich głosów. W ankiecie zeszłorocznej kontakt z pracownikami urzędu zdecydowanie pozytywnie oceniło 63% badanych. Podobny rozkład głosów odnotowano w pytaniach o ogólną ocenę świadczonej usługi i dostęp do informacji o sposobie załatwienia sprawy. Zdecydowanie pozytywnie w tych kwestiach wypowiedziało się 68% badanych. W podobnym pytaniu zadanym rok temu zdecydowanie pozytywnie dostęp do informacji o sposobie załatwianiu spraw oceniło 65,22% ankietowanych.

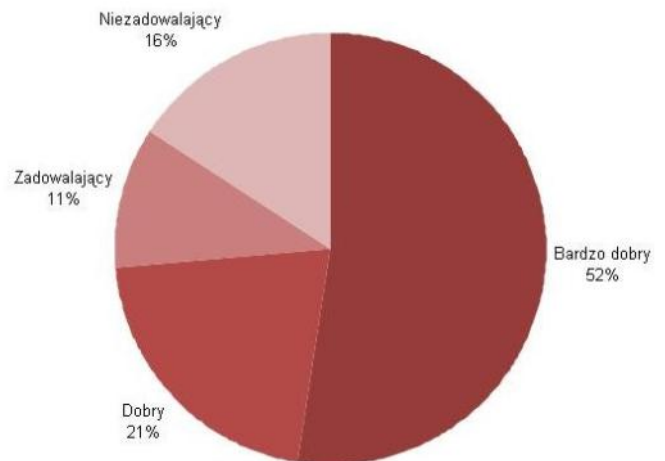
W tegorocznym badaniu ankietowani zostali poproszeni o ogólną ocenę funkcjonowania urzędu w skali od 1 do 6, gdzie 1 oznacza ocenę najgorszą a 6 ocenę najlepszą. Jak pokazuje podsumowanie Urząd został stosunkowo dobrze oceniony. Oceny zdecydowanie pozytywne, czyli 4, 5 i 6 stanowiły 84% wszystkich ocen.

Pozytywne oceny cieszą i pokazują, że podejmowane wysiłki skierowane są we właściwym kierunku. Z uwagą analizowane są głosy krytyki, tak by płynęły z nich wnioski na przyszłość. Dziękujemy wszystkim osobom, które wzięły udział w badaniu ankietowym. Jednocześnie informujemy wszystkich klientów, że istnieje jeszcze możliwość wyrażenia swojej opinii o Urzędzie. Formularze ankiet będą dostępne przez cały rok na stronie internetowej Gminy Grodzisko Dolne a także, w Punkcie Obsługi Interesanta w Urzędzie (pokój nr 1). Wnioski z ankiet będą niezwykle pomocne w podnoszeniu jakości świadczonych usług. **GP**

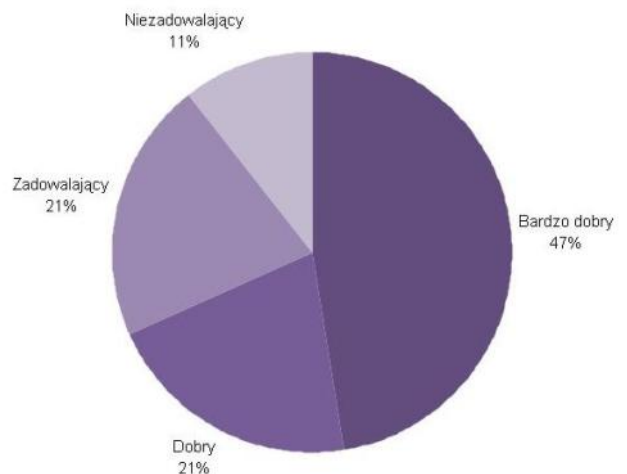
Ocena fachowości pracownika załatwiającego sprawę

Ocena kontaktu z pracownikiem załatwiającym sprawę

Ocena poziomu świadczonej usługi

Nie daj się zwieść domokrądcy

Błysk w oczach, rozbijający uśmiech i gustowne ubranie. Zawsze wiedzą co i kiedy powiedzieć. Budzą zaufanie. Są młodzi, elokwentni i nie sposób im odmówić.

Coraz częściej nawiedzają nas w domach, miejscach pracy czy też zaczepiają na ulicach. Przedstawiana przez nich oferta jest wręcz nie do odrzucenia. Gdy wdasz się z nimi w pogawędkę od razu usłyszysz o niezwykłych, cudownych właściwościach proponowanego leku, pościeli, czy garnków, w których gotowane potrawy smakują o niebo lepiej.

Domokrądcy coraz częściej nagabują i nękają nas w nadziei na wyciągnięcie paru złotych z naszej kieszeni. Pod pretekstem zaprezentowania oferty wchodzi do domu, zabierając nas czas i co gorsza

pieniądze. Na wszelkie możliwe sposoby przekonują do zakupu produktu, oczywiście po okazym cenie. A my czując, że jeśli nie kupimy od niego towaru stracimy życiową okazję, że będziemy sobie pluć w brodę, dajemy się najzwyczajniej w świecie nabrać. A pluć zapewne będziemy, tylko z innego powodu! Korzystając z różnych technik manipulacji sympatyczni zazwyczaj prezenterzy, stosują gamę wyuczonych trików sprzedażowych. Na wszelkie możliwe sposoby próbują wcisnąć oferowane produkty, a niewinnie zaczynająca się rozmowa powoduje, że dajemy się wmanewrować. Połykamy haczyk i dajemy się naciągnąć.

Również na terenie naszej gminy coraz częściej dochodzi do aktów nieprzemyślanych zakupów. Najbardziej narażoną grupą są osoby starsze. Dlatego też prosimy o zachowanie szczególnej ostrożności. Okazja może być kusząca, a paść jej ofiarą może każdy.

Apelujemy do rodzin, znajomych i sąsiadów, aby ostrzegali swoich bliskich przed domokrądcami oferującymi do sprzedaży różne przedmioty lub usługi. W szczególności czujność należy zachować wówczas, gdy zupełnie nieznaną nam osobą nęci nagłym i niespodziewanym zyskiem lub niebywałą okazją. Nie trać głowy i nie daj się przekonać. Tylko rozsądek i rozwaga mogą w tym przypadku uchronić Cię przed staniem się ofiarą oszustwa.

MH

MIEJSCE POCHÓWKU NIEMIECKICH PILOTÓW NADAL NIEZNANE

Minął już rok od ukazania się w Gazecie Grodzkiej listu otwartego, który napisał mój kolega z Niemiec, Christian Moeller. Jak wielu z Was wie, próbuje on odnaleźć szczątki dwóch pilotów, którzy zginęli w katastrofie lotniczej 23.07.1944r. Jednym z nich był jego dziadek.

Mimo upływu 65 lat od tamtego wydarzenia, jest ono wciąż żywe we wspomnieniach wielu mieszkańców Grodziska Dolnego, którzy byli bezpośrednimi świadkami wydarzenia lub też znają je z przekazów rodzinnych. W tym roku zbliżają się obchody 70-lecia wybuchu II Wojny Światowej. Pierwszego września, na zaproszenie Pana Prezydenta RP, na Westerplatte mają przyjechać głowy najważniejszych państw, które brały udział w tym wielkim światowym dramacie. Jest to dobry czas na zasypywanie podziękowań w Europie, czas na przełamywanie barier nieufności i odwracanie negatywnych skutków, jakie pozostawił po sobie ubiegły, XX wiek.

Myślę, że również mieszkańcy Grodziska Dolnego, które przecież tyle wycierpiało w okresie okupacji, mogą mieć swój zauważalny wkład w ten jednoczący Europę, historyczny proces. Pomoc w odnalezieniu szczątków tych dwóch pilotów miałaby tu rangę bardzo ważnego symbolu, którego echo dotarłoby daleko poza Grodzisko Dolne. Dlatego zwracam się ponownie, w imieniu Christiana i swoim, z prośbą o kontakt osobisty lub telefoniczny z redakcją Gazety Grodzkiej, do wszystkich osób, które posiadają najmniejsze nawet informacje o miejscu pochówku poległych i chciałyby pomóc w naszych poszukiwaniach.

Z wyrazami szacunku-Wojtek Sieteski

Zawody wędkarskie o Puchar Starosty Leżajskiego

Już po raz ósmy w niedzielę 5 lipca 2009r. wędkarze walczyli o Puchar Starosty Leżajskiego. Tradycyjnie, zawody odbyły się nad zbiornikiem wodnym „Czyste” w Grodzisku Dolnym, a ich organizatorem, wzorem ubiegłych lat, było Koło Wędkarskie nr 37 „Pstrąg” w Grodzisku Dolnym.

W zawodach wystartowało 15 seniorów i 4 juniorów. Połów odbywał się metodą dowolną z wyłączeniem spinningu na dwie wędkę. Po trzy i pół godzinnej rywalizacji puchary zdobyli:

- w kategorii senior – Wawrzyniec Szklarz - Koło Wędkarskie nr 37 „Pstrąg” w Grodzisku Dolnym,
- w kategorii junior – Rafał Napora - Koło Wędkarskie nr 20 Łańcut.

Puchar za największą rybę złowioną podczas zawodów otrzymał kol. Tadeusz Węgrzyński z Koła Wędkarskiego nr 18 Leżajsk, wyławiając karpia o wadze 660 dag.

Zawody zaszczycił swoją obecnością i puchary wręczył Wicestarosta Leżajski, pan Józef Majkut. Po udanych połowach i wręczeniu nagród odbyło się wspólne pieczenie kiełbasy.

Zarząd Koła Wędkarskiego nr 37 „Pstrąg” w Grodzisku Dolnym składa podziękowanie Panu Staroście za ufundowanie pucharów.

Andrzej Sigda

Wicestarosta Leżajski, pan Józef Majkut wręcza puchar zawodnikowi z łańcuckiego koła wędkarskiego

Uczestnicy połowów

Nie zamykaj się w domu - ŚDS szansą na zmianę Twojego życia

W bieżącym roku w Laszczynach powstanie Placówka Dziennego Pobytu dla Dorosłych Osób Niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i znacznym, w wyjątkowych sytuacjach w stopniu lekkim – Środowiskowy Dom Samopomocy.

To pierwsza tego typu placówka na terenie Gminy Grodzisko Dolne. Budynek zostanie całkowicie przystosowany dla potrzeb w/w osób. Zostaną w nim urządzone pracownie zgodne z oczekiwaniami osób m. in. pracownia techniki pożarniczej i rzemiosł różnych, pracownia kulinarna z jadalnią, pracownia komputerowa, pracownia rękodzieła artystycznego, pracownia plastyczna. W pracowniach prowadzona będzie aktywizacja poprzez uczestnictwo w różnych formach terapii zajęciowej. W trakcie przebywania w ośrodku Uczestnicy będą mogli liczyć na fachową, miłą i życzliwą opiekę, pomoc w rozwiązywaniu problemów oraz atrakcyjne spędzanie czasu wolnego. Korzystanie z

usług Środowiskowego Domu to nie tylko szansa na poprawę stanu zdrowia u osób chorych, mających problem z poprawnym funkcjonowaniem na co dzień, ale też okazja do poznania nowych ludzi, nawiązania więzi koleżeńskich, a nawet przyjaźni. Tam nikt nie poczuje się samotny, a zespół terapeutów zawsze poda pomocną dłoń. Osoby niepełnosprawne znajdą w nim poczucie bezpieczeństwa, szacunek i życzliwość oraz poczucie wspólnoty i przynależności.

Więc zamiast siedzieć w domach i oglądać telewizję można aktywnie spędzać czas w Środowiskowym Domu Samopomocy w Laszczynach.

Chętni lub rodziny chcące zgłosić swoich krewnych mogą skontaktować się z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 - 15.30 pod nr telefonu (017) 2429134.

Agnieszka Grzywna

Do wzięcia był Puchar Posła

Sezon na zawody wędkarskie w pełni. Wprawdzie nie brak ich w kalendarzu sąsiednich kół wędkarskich, ale mimo to na zawody o Puchar Posła na Sejm RP Zbigniewa Rynasiewicza w niedzielę 19 lipca br. stawilo się 24 zawodników.

Organizatorem tego cyklu zawodów jest nieprzerwanie Zarząd Koła Polskiego Związku Wędkarskiego nr 37 „Pstrąg” w Grodzisku Dolnym. Mają one już wieloletnią tradycję. Tegoroczna rywalizacja odbyła się już po raz piąty w historii koła, nad pięknie położonym zbiornikiem wodnym „Czyste”.

Półow odbył się metodą dowolną z wyłączeniem spinningu i trwał cztery godziny. Pogoda tego dnia zapowiadała się niezłe. Słońce zaglądało zza chmur, wiał lekki wiatr, było ciepło, ale niestety ryba „brała” niechętnie. Były to „sztuki” stosunkowo niewielkie. Zawodnicy łowili drobną płoć, leszcze i karpie. Na przynętę dał się „nabrać” niekiedy także mały okoń. Jedyne kolega Wiesław Kozyra potrafił łowić naprawdę niezłe ryby. Jak to zrobił? To była jego słodka tajemnica.

I tak oto z brzegu rozległ się sygnał kończący zawody. Do pracy przystąpiła komisja wagowa zawodów. Skrętnie ważyła złowioną przez zawodników rybę, a wynik wpisała do kart startowych. W tym czasie zawodnicy składali sprzęt, sprzątając po sobie stanowiska. Organizator zaprosił wszystkich na wspólną biesiadę podczas której pieczona była kiełbasa, po czym nastąpił uroczysty moment, czyli ogłoszenie oficjalnych wyników.

Jak przystało w zawodach wędkarskich nagrodą była ryba

Prezes Koła Władysław Wojnarski powitał przybyłego na zawody Posła na Sejm RP Zbigniewa Rynasiewicza. Poseł witając się z wędkarzami, dziękował zarządowi koła za organizację zawodów, a następnie wręczył zwycięzcom pamiątkowe puchary. Najwyżej uplasował się kol. Wiesław Kozyra z Koła nr 18 „San” Leżajsk, który w kategorii senior zajął I miejsce. Dodatkowo Pan Wiesław otrzymał puchar za największą złowioną rybę. W kategorii junior najlepszy okazał się kol. Maciej Szklarz z Koła nr 37 „Pstrąg” Grodzisko Dolne.

Zarząd Koła Wędkarskiego nr 37 „Pstrąg” w Grodzisku Dolnym składa serdeczne podziękowanie Panu Zbigniewowi Rynasiewiczowi za ufundowanie pamiątkowych pucharów i wieloletnią współpracę.

Andrzej Sigda

Warto tam być!

W dniach 2-3 czerwca młodzież Gimnazjum im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym wzięła udział w wycieczce historyczno-religijnej na trasie Oświęcim-Wadowice-Kalwaria Zebrzydowska-Wieliczka-Kraków.

Podróż mijiała nam szybko, ponieważ pan Pempuś opowiadał nam ciekawe historie o miastach i miejscowościach przez które przejeżdżaliśmy. Dowiedzieliśmy się, że o wyjątkowości Ropczycy decyduje lessowy wawóz nazywany „Szwajcarią Ropczycką” oraz że budowany jest tutaj na wzgórzu Krzyż na III Tysiąclecie – najwyższy w Europie, a we wsi Mała jest Figura Chrystusa (17m) na wzór figury z Rio de Janerio (30m).

Dębica słynie z produkcji opon już od 1939 roku, kiedy to w ramach COP-u zbudowano fabrykę kauczuku syntetycznego. Obecnie investorem jest amerykańska firma Goodyear. Teraz co drugi samochód na świecie jeździ na oponach z Dębicy. Zatrzymaliśmy się w miejscowości Machowa przed Tarnowem. Poszliśmy na cmentarz aby zobaczyć grób niemieckiego żołnierza Otto Schimka, o który dbają mieszkańcy. Dlaczego? Schimke pochodził z Austrii, został powołany do Wehrmachtu gdy tylko ukończył 18 lat. Matka powiedziała mu „jesteś chrześcijaninem, nie strzelaj do ludzi, to nie jest nasza wojna”. Właśnie za odmowę udziału w egzekucjach został skazany na śmierć. Rozstrzelano go w listopadzie 1944 roku. Miał 19 lat. Po południu dotarliśmy do Oświęcimia. Zwiedziliśmy Auschwitz i Birkenau. Obejrzelśmy dokumentalne zdjęcia, komory gazowe, krematoria, miejsca straceń. Byliśmy wstrząśnięci bezmiarem cierpienia więźniów. Następnie pojechaliśmy do Harmęży do centrum Św. Maksymiliana Kolbe przy klasztorze franciszkanów. Jest to miejsce pamięci i modlitwy, wotum wdzięczności za życie, dzieło ofiarę z życia Kolbego. Służy budowaniu pokoju, miłości, i pojednania między religiami i narodami.

W podziemiach kościoła jest stała wystawa grafiki prof. Mariana Kołodzieja pt. „Klisy pamięci i labirynty”. Autor był jednym z pierwszych więźniów nr 432. Los sprawił, że przeżył. Dzisiaj jest plastykiem i scenografem. Namówiony przez Herberta – „ocalałeś nie po to by żyć, ale by dać świadectwo”. I tak po 55 latach zaczął tworzyć obrazy gehenny i heroizmu w obozie. Jak sam mówi „to są słowa zamknięte w rysunku – przeczytajcie je – moje narysowane słowa, które powstały z tęsknoty za jasnością kryteriów za czytelnym oddzieleniem dobra i zła, prawdy od fałszu. To taka niezgo-

da na świat jaki jest i dziś”. Wystawa poruszyła nasze serca i napełniła smutkiem. Zastanawialiśmy się dlaczego ludzie stają się „niehumaniczni”. Pan Pempuś powiedział nam, że poeta Herling Grudziński, który przeszedł piekło Syberii zostawił nam takie słowa: „Człowiek jest ludzki w ludzkich warunkach, nie wolno człowiekowi tworzyć niehumanicznych warunków”. Kolejnym etapem naszej wycieczki było zwiedzenie Wadowic – rodzinnego miejsca papieża Polaka, który jest patronem naszej szkoły. Utkwił nam w pamięci napis na ścianie kościoła „Czas ucieka, wieczność czeka” i ... smak papieskich kremówek.

Pod papieskim pomnikiem

Noc spędziliśmy w domu rekolekcyjnym w Kalwarii Zebrzydowskiej. Zjedliśmy pyszny posiłek, a potem modliliśmy się przed cudownym obrazem Matki Bożej Kalwaryjskiej. Drugiego dnia udaliśmy się do Wieliczki – byliśmy w dobrych humorach, wypoczęci i uśmiechnięci. Po pokonaniu 324 schodów i przejściu podziemnymi tunelami znaleźliśmy się w ogromnej sali św. Kingi – tutaj wszystko było z soli. To był niesamowity widok. Ostatnim miastem które zwiedziliśmy był Kraków. Obiad zjedliśmy w studenckiej stołówce, a potem poszliśmy do centrum. Oj, było co oglądać! Kościół Mariacki, Sukiennice, Rynek i Skarby Wawelu. Podróż powrotną umiłały nam zabawne konkursy, które prowadził pan Dec. Nasz kolega Piotrek Krawiec skończył w tym dniu 14 lat, oczywiście złożyliśmy mu życzenia.

Wycieczka była bardzo udana, wróciliśmy zadowoleni i bogatsi w wiedzę i nowe doświadczenia dnia codziennego. Nauczycielom dziękujemy za opiekę i prosimy o kolejną trasę wycieczkową.

Opiekunami wycieczki byli: pan Waldemar Dec, pani Anna Czerwonka, pan Bogumił Pempuś i pani Anna Zygmunt. *Karolina Czerwonka*

Przedszkolne projekty szansą rozwoju dla najmłodszych

W okresie od 1 września do 30 czerwca w Szkole Podstawowej w Chodaczowie realizowany był projekt ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego pod nazwą „Warto dorastać w przedszkolu”.

Założeniem projektu było objęcie wychowaniem przedszkolnym dzieci w wieku 3-5 lat. Utworzony oddział przedszkolny stworzył dzieciom możliwość wszechstronnego rozwoju oraz wyrównania szans edukacyjnych poprzez: kształcenie umiejętności komunikacyjnych, rozbudzanie poczucia własnej wartości, korygowanie wad wymowy, rozwijanie zainteresowań i zdolności dzieci oraz zainteresowanie dzieci językiem angielskim. Projekt stworzył dzieciom możliwość bycia w teatrze, kinie, poznawania najbliższego regionu i dziedzictwa kultury dzięki różnego rodzaju wycieczkom. A były to następujące wyjazdy:

- 5. 11. 2008r. do teatru „Maska” na przedstawienie „W błękitnej krainie elfoludków” oraz do Sali Zabaw „Fantazja”,
- 28. 05. 2009r. do kina „Helios” na film „Lato Muminków” oraz do Sali Zabaw „Fantazja”,
- 23. 06. 2009r. do Zamościa i Guciowa, gdzie dzieci obejrzały zwierzęta egzotyczne zamieszkujące zoo oraz zwiedziły zagrodę starowiejską, jak również pospacerowały ścieżką edukacyjną i odbyły przejażdżkę furmanką. Dodatkowo zostało dla dzieci zorganizowane ognisko,
- 25. 06. 2009r. do Gniewczyny Łańcuckiej – dzieci zwiedziły stadninę koni oraz mogły pojeździć na

Jazda samochodem to wielka frajda

kucykach wierzchem oraz bryczką,
- 29. 06. 2009r. do Łańcuta i Medyni Głogowskiej. Dzieci zwiedziły Muzeum-Zamek w Łańcutie, Powozownię, MOSiR. Następnym punktem wycieczki było obejrzenie zagrody garncarskiej w Medyni Głogowskiej, a następnie wzięcie udziału przez dzieci w warsztatach garncarskich oraz ognisku.

Przez cały okres trwania projektu dzieci brały udział w zajęciach dodatkowych z rytmiki i języka angielskiego w wymiarze 1 godziny tygodniowo. Prowadzone były także zajęcia specjalistyczne – logopedyczne w wymiarze 2 godzin tygodniowo.

Monika Kojder

Jedziemy na wycieczkę

28. lipca br. dzieci z Przedszkola Samorządowego w Grodzisku Górnym wyjechały na bezpłatną wycieczkę zorganizowaną w ramach realizowanego projektu „Przedszkole – Droga do samodzielności” współfinansowaną przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ogrodzie zoologicznym

Podróż miała rozpocząć się o godzinie 8.00, ale już pół godziny wcześniej większość dzieci oczekiwała w szkole na wyjazd. Przedszkolaki były bardzo podekscytowane, ponieważ zwierzęta, zwłaszcza egzotyczne, wywołują w dzieciach zawsze wiele emocji. Po dwupółgodzinnej jeździe autokarem mali turyści znaleźli się w Zamościu przed Ogrodem Zoologicznym im. Stefana Millera. Ogród założony został w 1918 roku przez prof. Gimnazjum im. J. Zamojskiego Stefana Millera. Obecnie zajmuje on 14 hektarów powierzchni i zamieszkuje w nim około tysiąca zwierząt, 170 gatunków. Czyż te liczby nie są imponujące! Ogród corocznie zwiedza 100 tysięcy osób, zatem w tym roku do zwiedzających będą się też zaliczały nasze maluchy. Na powitanie przedszkolakom wyszedł niedźwiedź brunatny, który dostojnie prezentował swoje wdzięki na wybiegu. Ale to był dopiero początek atrakcji. Zwierzęta były różnorodne, niektóre znane, ale był też takie, które mogliśmy zobaczyć po raz pierwszy. W sposób szczególny każdemu podobała się rodzina wilków, zebry, stary lew, małpy. Na ich widok można było usłyszeć odgłosy zachwyty. Dzieci urzeczone zostały też lamami, tapirami, młodymi serwalami, wielbłądami, kozami, kucykami, a także makakami, gabonami, kapucynkami i innymi dzikimi zwierzętami. W zachwyty wprawiał paw, który na powitanie rozpostarł swoje przepiękne pióra. Maluchy w przedszkolu malowały tego ptaka, dlatego tak bardzo się cieszyły, kiedy mogły

go zobaczyć nie tylko na obrazku. Trudno wprowadzić hierarchię zwierząt, które cieszyły się zainteresowaniem dzieci. Warto jednak jeszcze wspomnieć o orle bieliku, wyglądającym bardzo dostojnie, czy pięknie ubarwionych kolorowych rybach, papugach, żółwiach i innych gryzoniach, gadach czy płazach. Z żalem dzieci żegnały się ze zwierzętami, ale tego dnia czekało nań wiele innych atrakcji.

Po zwiedzeniu Ogrodu Zoologicznego wszyscy udali się do Zagrody Wiejskiej w Guciowie, gdzie przewodnik oprowadzał po muzeum etnograficzno-przyrodniczym. Znajdowała się tu chałupa i stodoła zbudowane przed I wojną światową, a w nich sprzęty gospodarstwa domowego, sprzęty rolnicze, a jedno z pomieszczeń poświęcone było skamieniałościom sprzed wielu tysięcy lat oraz meteorytom. Zwiedzanie tego muzeum wzbudzało nie mniejsze zainteresowanie niż zoo. Każdy chciał zobaczyć to, o czym pan mówił, a jeśli było można, to najlepiej dotknąć. Mówić o przeszłości do tak małych dzieci jest wielką sztuką, ale przewodnikowi się to udało. Był zasypywany gradem pytań.

Tymi narzędziami posługiwały się niegdyś nasze babcie

Później nadszedł czas obiadu. Dzieci posiliły się w barze znajdującym się na terenie zagrody, by po nabraniu sił zająć się wyrobem masła w maselnicyce pod okiem wytrawnej gospodyni. Widziały także, jak wypieka się podpłomyki oraz degustowały ich smak wraz ze zrobionym przez siebie masłem. Przedszkolaki miały także czas, by zakupić dla siebie w małym sklepiku skromne pamiątki. I tak oto nadszedł czas wyjazdu. W drodze powrotnej dzieci zachwyciły się krajobrazem Roztoczańskiego Parku Narodowego. Wszystkim wycieczka bardzo się podobała. W autobusie dzielono się wrażeniami z wyjazdu, po czym większość zmęczona zasnęła.

Danuta Kuras

Łowicki Pasiak dla "Grodziszczoków"

Tęczowe łowickie pasiaki, pięknie haftowane – kwieściami i ażurowo bluzki, bogato zdobione cekinami lub koralikami regionalne gorsety, su-to marszczone różnorodne spódnice, a do tego wszelakie oryginalne czepece, chusty, kapelusze, wstążki, troczki, korale, czy guziki.

Wspaniała mozaikowa kreacja przepysznych barw, ciesząca nasze oczy, ożywiona w dynamicznych regionalnych tańcach i takiejż muzyce. Takie właśnie niezwykle widowisko można było podziwiać w Łowiczu, w ciągu 2-dniowych Ogólnopolskich Spotkań Folklorystycznych „O Łowicki Pasiak”, w dniach 27 i 28 czerwca 2009 roku.

Festiwal rozpoczął się w sobotę, 27 czerwca o godzinie 16.00 od występu kanadyjskiego zespołu polonijnego „Joy”, którego różnorodny repertuar wywołał burzliwy aplauz widowni, po czym nastąpiła już prezentacja programów konkursowych przez poszczególne zespoły. Kolejno prezentowały się takie zespoły jak: Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „SANNIKI” z Sannik (Mazowieckie), Zespół Pieśni i Tańca „BAZUNY” z Żukowa (Kaszuby), Zespół Regionalny „MOGILANIE” z Mogilan (k. Krakowa), Zespół Regionalny „GRODZISZCZOKI” z Grodziska Dolnego, Młodzieżowo-Studencki Zespół Pieśni i Tańca „GDAŃSK” z Gdańska, Zespół Pieśni i Tańca „ZIEMI CIESZYŃSKIEJ” z Cieszyna, Reprezentacyjny Folklorystyczny Zespół Miasta Żywca

„ZIEMIA ŻYWIECKA” z Żywca.

Wszystkie zespoły prezentowały właściwy swemu regionowi, tradycyjny ludowy repertuar w formie widowisk obrzędowych, tańców, pieśni i przyśpiewek. Występom scenicznym poszczególnych zespołów towarzyszyły kapele, grające na autentycznych instrumentach ludowych, jedynych w swoim rodzaju, takich jak góralskie trombity (długie i krótkie), kaszubskie diabelskie skrzypce, burczybas i bazuny, czy już bardziej popularne cymbały. Repertuar ten podlegał ocenie jury według 3 kategorii: program autentyczny, stylizowany, bądź opracowany artystycznie. Urozmaiceniem sobotnich pokazów był grecki i mongolski folklor oraz kobieta – guma.

Niedzielne popołudnie również upłynęło pod znakiem dalszych prezentacji. Do grona występujących dołączyli tym razem – Akademicki Zespół Folklorystyczny „MASOVIA” z Łowicza i Dziewczęco-Młodzieżowy Zespół Ludowy „KODERKI” z Łowicza.

Wieczorem ogłoszono werdykt jury. Nagrodę za trzecie miejsce otrzymał Zespół Pieśni i Tańca „BAZUNY” z Żukowa, dwie równorzędne drugie nagrody zdobyli: Regionalny zespół Pieśni i Tańca „SANNIKI” i Zespół Pieśni i Tańca „Gdańsk” z Gdańska. Nagrodę Główną, czyli ŁOWICKI PASIAK oraz kwotę 2500 zł otrzymało ex aequo 4 zespoły: „Grodziszczoki” z Grodziska Dolnego,

„Mogilanie” z Mogilan, „Ziemia Cieszyńska” z Cieszyna i „Ziemia Żywiecka” z Żywca.

Przyznano również Nagrodę Specjalną Twórców Ludowych w Łowiczu dla „Mogilan” oraz Nagrodę Łowickiego Ośrodka Kultury dla Bronisławy Kot i Józefa Kurasa, jako najstarszych uczestników festiwalu.

Małgorzata Burda-Król

Nagrody od Marszałka

Już po raz dziesiąty Zarząd Województwa Podkarpackiego przyznał doroczne nagrody w dziedzinie kultury. Uroczyste ich wręczenie nastąpiło 30 czerwca w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie. Nagrody przyznano twórcom i popularyzatorom kultury z Podkarpacia, za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej i upowszechnianie i ochronę kultury regionu. W gronie laureatów znalazły się „Grodziszczoki”, których Marszałek Województwa Podkarpackiego w dowód uznania za długoletnią działalność na rzecz ochrony tradycji i obrzędowości związanej z Ziemią Grodzką oraz kultywowanie rodzimego folkloru, uhonorował nagrodą Zarządu Województwa.

Promocja rodzinnego muzykowania - NA LUDOWĄ NUTĘ

2 sierpnia 2009r. w Babcicach nad Sanem, gmina Krzywca odbyła się regionalna impreza folklorystyczna pod nazwą „FOLKOWA NUTA” – XI Spotkanie Rodzin Muzykujących.

Spotkania te mają na celu podtrzymanie rodzinnego muzykowania, zachowanie w pamięci pieśni i muzyki własnego regionu oraz przekazanie tego dorobku kulturalnego i umiejętności muzycznych młodszemu pokoleniu.

W gronie wykonawców znalazł się w tym roku również nasz regionalny zespół „Grodziszczoki” zaproszony przez Gminne Centrum Kultury w Krzywcy z uwagi na fakt, iż jest to zespół wielopokoleniowy i od samego początku jego istnienia tradycje rodzinnego muzykowania są wciąż żywe i z powodzeniem kontynuowane.

Występ „Grodziszczoków” z repertuarem tańców i przyśpiewek grodzkich bardzo przypadł wszystkim do gustu i niewątpliwie przyczynił się do podtrzymania rodzinnego nastroju przy folkowej muzyce. Wszyscy uczestnicy imprezy otrzymali pamiątkowe dyplomy za udział i nagrody pie-

Była muzyka, śpiew i taniec

niężne. Dodatkową atrakcją tego niedzielnego spotkania w Babcicach n/Sanem był Turniej Wsi Gminy Krzywca pod hasłem „W Gminie siła”, rodzinne ognisko, występ zespołu „Jarosławski folk” z Jarosławia, wystawa sztuki ludowej, regionalne jadło oraz konkursy z udziałem publiczności.

Małgorzata Burda-Król

Kłopoty ze ślimakami

W ostatnich latach na naszym terenie ślimaki stały się prawdziwą plagą. Potrafią zniszczyć całą uprawę. Prym wiedzie ślinik lużytański prawdopodobnie przybyły do nas z Europy Zachodniej.

Ślimaki są wszystkożerne, uwielbiają wilgotne, zacienione miejsca. Jeden osobnik składa w ciągu życia 500 – 700 jaj. Najchętniej odżywiają się młodymi roślinami w okresie kiełkowania i wschodów. W późniejszym okresie uszkadzają wszystkie części roślin – bulwy, korzenie, łodygi, nasiona. Do swojego rozwoju potrzebują wilgoci i odpowiednich kryjówek, aby zapobiec utracie wody z organizmu. Ich ulubione miejsca to: rowy, zarośnięte nieużytki, butwiejące resztki, sterty gruzu, kamieni, desek i kompostowniki. Są bardzo mobilne – łatwo i szybko poruszają się, pokonując znaczne odległości. Przemieszczają się z łatwością przez ciekłe wodne. Młode wykluwają się z jajeczek (o wyglądzie galaretowatych kuleczek) jesienią. Przetrzeć je może tylko nadejście silnych mrozów, zanim spadnie śnieg, a latem – susza i upały.

Aby ograniczyć liczebność ślimaków w związku z wystąpieniem sprzyjających warunków pogodowych dla ich rozwoju i żerowania trzeba wykorzystać wszystkie możliwe do zastosowania metody postępowania w celu ograniczenia uszkodzeń powodowanych przez te agrofagi, do których zalicza się:

Zabiegi profilaktyczne. Sprowadzają się do osuszenia terenu w pobliżu upraw, wykaszania rowów i zarośli, które są siedliskiem ślimaków. Ścięte rośliny natychmiast należy zbierać i nie dopuszczać do ich gnicia, gdyż w takich butwiejących resztkach szkodniki te znajdują doskonałe warunki do bytowania. Z otoczenia upraw usuwamy przedmioty mogące być ich kryjówekami, czyli deski, stopy kamieni i gruzu czy wyplewione chwasty. W przypadku plagi ślimaków należy zastanowić się nad potrzebą utrzymywania kompostowników, gdyż są to miejsca, w którym szkodniki te chętnie przebywają i składają jaja. Jednym z podstawowych elementów profilaktyki jest ostrożność przy nabywaniu materiału nasadzeniowego ze szkółek i punktów sprzedaży roślin ozdobnych, który należy dokładnie przeglądać pod kątem obecności ślimaków.

Zabiegi agrotechniczne. Powinny sprowadzać się do utrzymania gleby w jak najlepszej strukturze. Częste grabienie, motyczenie, usuwanie chwastów powoduje jej przewietrzanie, a tego ślimaki nie lubią. Zabiegi te pozwalają na wyeliminowanie

zwłaszcza młodych osobników oraz jaj, które wyrzucone na powierzchnię szybko giną na skutek działania promieni słonecznych. Im mniej chwastów bruzd, szczelin i korytarzy w glebie, tym warunki rozwoju tych szkodników są mniej korzystne. Ponadto sadzenie silnej i zdrowej rozsady oraz przyspieszanie terminu siewu zwiększa szanse roślin na przeżycie ataku ślimaków. Tamą dla masowego napływu szkodników, mogą być również nasadzenia (w miejscach słonecznych) z ziół: lawendy, czosnku oraz przywrotnika. Ślimaki omijają szerokim łukiem: begonie (rabatowe, bulwiaste), smagliczkę, pelargonie, onętek, gazanie oraz nasturcje (respekt przed nią czuje nawet ślinik lużytański). Za rośliny bezpieczne uznawane są także wszystkie goździki, piwonie, gipsówki, słoneczniczki, płomyk szydlasty, skalnica i wilczomlecz.

Pułapki. Przydatne w zwalczaniu mogą być także różnego rodzaju pułapki w postaci desek czy dachówek, położonych w zacisznym miejscu, pod które wykładamy na wilgotnej glebie na przykład liście kapusty lub łopianu, resztki ziemniaków czy marchwi albo otręby, lub na talerzykach preparaty

zawierające metaldehyd lub metiokarb. Zwabione w te miejsca ślimaki należy systematycznie zbierać i niszczyć. Pułapki rozmieszcza się równomiernie w miejscach szczególnie opanowanych przez ślimaki, co około 1,5–2 m i przegląda w odstępach 2-, 3-dniowych, w celu uzupełnienia brakującej przynęty oraz wybrania zwabionych ślimaków. Miejsca, na których ustawione są pułapki, powinny być stale wilgotne, dlatego skazane jest zalewanie ich, co pewien czas wodą.

Pułapki piwne. Okazuje się, że ślimaki są smakoszami piwa. Zwabione zapachem tego trunku upijają się i topią. Trzeba je tylko systematycznie wybierać z pojemników. W zależności od ilości złowionych mięczaków koniecznym będzie dolewanie i wymiana piwa. Do tego celu można użyć plastikowych pojemników o min. pojemności 200 ml (np. opakowania po śledziach), które należy wkopać do ziemi, tak aby górna krawędź wystawała 1–2 cm nad powierzchnię, aby zapobiec wlewaniu się wody deszczowej. Pojemniki należy nakryć plastikowymi podstawkami lub innymi elementami tworzącymi zadaszenie. Wszystkie pułapki stawiamy w miejscach zacienionych, gdzie utrzymuje się wilgoć. Jedna pułapka w ciągu doby może zwabić ok. 30 osobników.

Bezpośrednie wyłapywanie. Tę metodę można polecić osobom cierpliwym i wytrwałym. Wyłapywanie ślimaków przeprowadzać należy systematycznie przez kilka kolejnych dni, tuż przed wieczorem lub wczesnym rankiem. Systematyczne zbieranie ślimaków w obrębie kilku posesji daje zadawalające rezultaty już po paru dniach. Akcję taką należy powtarzać, co pewien czas w miarę potrzeby.

Stosowanie nawozów mineralnych. W niektórych uprawach ochronę roślin przed ślimakami można połączyć również z nawożeniem, używając wapna niegaszonego czy kainitu (oba w dawkach 40 kg/10 arów) lub superfosfatu (w dawce uzależnionej od potrzeb nawozowych roślin). Wysiewa się je wieczorem, kiedy ślimaki zaczynają wychodzić ze swoich kryjówek. Nawozy można rozsypać na grządkach i ścieżkach dwukrotnie, w odstępach około 1 godziny, aby uniemożliwić zmywanie parzących środków z ciała szkodników (ślimaki mające kontakt z tymi substancjami giną w wyniku odwodnienia organizmu — jest ono spowodowane wydzieleniem dużej ilości śluzu potrzebnego do pozbycia się tych nawozów). Takiego zabiegu nie powinno się wykonywać podczas deszczowej po-

gody, gdyż wówczas nie przyniesie on spodziewanego rezultatu z uwagi na pozbawienie nawozów właściwości parzących. Musimy również pamiętać, aby nie rozsypywać tych nawozów bezpośrednio na rośliny uprawne.

Zwalczanie chemiczne. Jednorazowe użycie środków ochrony roślin (moluskocydów) nie umożliwi całkowitego zwalczania ślimaków, ponieważ szkodniki te mogą występować jednocześnie w różnych fazach rozwojowych. Istnieją również ograniczenia w terminach wykonywania zabiegu, możliwości zastosowania preparatów, a także w kosztach prowadzenia ochrony chemicznej. Do zwalczania można użyć następujące moluskocydy: ANTY-ŚLIMAK SPIESS 04 GB, GLANZIT 06 GB, ŚLIMAKOL 06 GB, ŚLIMAX 04 GB, SNACOL 05 GB (zawierające metaldehyd) lub MESUROL ALIMAX 02 RB (zawierający metiokarb) oraz ŚLIMAK-STOP 47 FG (zawierający potas w formie siarczanowej i chlorkowej). Preparatów zawierających metaldehyd, wabiących ślimaki i chętnie przez nie zjadanych używa się w razie potrzeby, po zauważeniu pierwszych szkód. Środki rozsypuje się równomiernie w miedzyrzędziach i wzdłuż brzegów zagonów. Nie wolno posypywać liści roślin uprawnych. Zabieg ten w sezonie uprawowym wykonuje się 1,2 razy. Preparaty zawierające metiokarb, rozsypuje się na zagrożonych plantacjach rzutowo na całą powierzchnię gleby. Przez 24 godziny po zabiegu nie wolno podlewać roślin, a po deszczu zabieg należy powtórzyć. ŚLIMAK-STOP 47 FG ma właściwości parzące i należy go rozsypać równomiernie między roślinami lub wokół małych poletek, zwłaszcza od strony zarośli i miedz. Wymienione środki ochrony roślin nie są obojętne dla środowiska, zwłaszcza dla fauny glebowej, dlatego należy zachować szczególną ostrożność i postępować zgodnie z zaleceniami zamieszczonymi w etykiecie. Również z uwagi na dość wysokie koszty zabiegu zaleca się używać tych preparatów lokalnie w ograniczonych ilościach — do bezpośredniej ochrony roślin.

**Renata Mazurek
PODR Boguchwała
ZD Leżajsk**

**ZESPÓŁ DORADCÓW
w Leżajsku**
37-300 LEŻAJSK
– UL. MICKIEWICZA 12
TEL./FAX (0-17) 242-17-97
e-mail: podk_lezajsk@odr.net.pl

**ZAPRASZAMY NA NAJWIĘKSZĄ
IMPREZĘ W WOJEWÓDZTWIE!**

**XXVI Dożynki Archidiecezjalne
IX Dożynki Województwa Podkarpackiego
X Dożynki Powiatu Leżajskiego**

**dnia 30 sierpnia 2009 r.
w Giedlarowej
z okazji 600-lecia wsi**

- 10.00-11.00** - Przyjmowanie delegacji z wieńcami i chlebem z parafii i dekanatów Archidiecezji Przemyskiej oraz gmin i powiatów województwa podkarpackiego
- 11.00-11.30** - Informacja na temat obchodów 600-lecia wsi Giedlarowa
- 11.30-12.00** - Program przygotowujący do uroczystości
- 12.00-14.00** - Uroczysta Msza Św. Dziękczynna za zebrane plony z prośbą o Boże Błogosławieństwo, którą odprawi i Słowo Boże wygłosi J. E. Ksiądz Arcybiskup Józef Michalik Metropolita Przemyski – Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski
- 14.00-14.30** - Poświęcenie wieńców dożynkowych i wręczenie dyplomów dla delegacji z wieńcami
- 14.30-17.00** - Podkarpacki Przegląd Pieśni i Melodii Ludowych, ogłoszenie wyników oraz występ laureata Przeglądu
- 17.00-18.00** - Występ Przeworskiej Kapeli Podwórkowej „BEKA”
- 18.00-20.00** - Występ Kabaretowej Grupy Biesiadnej KGB
- 20.00-21.00** - Koncert Zespołu **„Bracia Cugowscy”**

Organizatorzy:

**Duszpasterstwo Rolników Archidiecezji Przemyskiej,
Województwo Podkarpackie, Podkarpackie Stowarzyszenie
Samorządów Terytorialnych, Powiat Leżajski, Komitet
Organizacyjny Obchodów 600-lecia Wsi Giedlarowa**